

o Rimas Rašimas

VERTINTAS anglų ne tik paskui save... Dideli momentai... jais su kitais... lyti reikia tuojau... mylių atstui, be... pasidalyti... savo džiaugsmus ir... greitai šaukiant...

UJAUSIAS paskutinis... sujudinęs visą žemės... tai išaiškinimas, jog... vieta Rusija jau turin... o energijos paslaptį... mokanti pasigaminti... nius ginklus. Bet... tiniu metu jau prade... dli gandai, kad Rusi... atominis sprogimas... tik nelaimingas atsit... as: bandymų metu esą... gęs atomas ir sunaiki... atominį miestą su vi... mokslininkais ir eks... ais. Jei taip ištikrųjų... tai pasaulis išvengtų... omoj ateity katastrofos.

BERLYNO padėtis nėra... ankina, pareiškė britų... nių reikalų ministeris... asas Jungtinių Tautų... tauties suvažiavime, nes... karičių sutartinas veiki... išsprendęs tik dalį ben... osios problemos.

ERUMANAS šią savaitę... rašė įstatymą, kuriuo... žinami eilės prekių... amieji muitai. Tuo sie... ama pagyvinti prekybą su... eniais. Tatai pasidarė... už reikalinga, kai tapo... vertinta daugelio kraštų... anta.

ENATAS priėmė įstaty... kuriuo padidinama JAV... mijos kariškiam atlygi... mas. Šis algų pakėlimas... aris pradės veikti nuo... m. spalį 1 d., metams su... ars per 300,000,000 dole... Pranešama, jog tatai... tti pirmoji kariškiam... yginimų revizija per pas... niuosius 40 metų.

WASHINGTONAS susi... pines kad Amerikoje ga... kilti didelė darbo krizė, ... streikan išeis pieno, au... obilių ir laivų pramonės... arbininkai.

VENGRIJOS valdžia šios... vaitės pradžioje dešimčiai... goslavijos pasiuntinybės... amautojų įsakė per 24 va... andas išvykti iš Budapešto... apleisti kraštą. Tuos Ju... elavijos valdininkus įta... turėjusius ryšį su tei... muoju buv. Vengrijos už... nių reikalų ministru L... ajk.

SVEICARIJOS presiden... rnest Nobs pakartotinai... tikrino, kad šveicarų... rankas nebusių nuvertin... Valiutos klausimu de... tuose parlamente jis pa... išė: "Šveicarų frankų... ra toks didelis pasitikėji... mas, kad, nesant aiškaus... kalo, negalima jį stumti... avoju".

Nr. 40-tas

WORCESTER, MASS., SPALIŲ (OCT.) 1 DIENA, 1949 M.

Telefonas Dial 5-1094

Vol. XXVIII

Sprogimas Sunaikino Sovietų Atomo Ekspertus

Amsterdam, rug. 29. Amsterdam laikraštis De Tijd pranešė jog visi Rusijos atomiški mokslininkai ir visi jos atomiški suradimai buvo sunaikinti kada sovietų "Atomiškas Miestas" sprogo pereitą savaitę. Laikraštis nepasakė iš kur gavo tokią žinią, neminėjo to miesto vardą. Laikraščio specialis korespondentas šitaip rašė:

"Sprogimas sukėlė tokią triukšmą kaip kad būtų žemės drebėjimas. Buvo pastebėta atmosferiški pasikeitimai, del priežasties sprogo, per šimtus kilometrų. Sprogimas užmušė visus sovietų mokslininkus ir jų pagalbininkus, dirbusius mieste (miesto vardas nepaskelbtas), ir sunaikino visą Sovietų atomišką mokslą, surastą iki šiol. Jis sakė, kad sprogimas pasitaikė kaip tik tame momente, kada buvo galima pripažinti, jog sovietai turėjo galimybę pagaminti atomiškas bombas".

APSIGYNYMUI VAKARŲ EUROPA GAVO VIENĄ BILJONĄ DOLERIŲ

JAV Senatas ir Atstovų Rumai, paveikti išaiškinimo, jog Sovietų Rusijoje jau esanti išbandyta atominė bomba, seniai svarstytą ginklų pagelbos planą Europai pagaliau priėmė. Senatas užgyrė 1,314,000,000 dolerių sumą, o Atstovų Rumai tą planą sumažino 444,505,000 dolerių suma. Dėl šio skirtumo susirenka abiejų rūmų atstovų konferencija, kuri privalės skirtumus suderinti.

Senato priimta Europai pagelbos suma paskirstoma šiaip: \$1,000,000,000 priklausys Atlanto pakto valstybėms Europoje, \$211,370,000 Graikijai ir Turkijai, \$27,640,000 Iranui, Korėjai ir Philipinams ir \$75,000,000

TARĖSI APDOLERIŲ KRIZĖ WASHINGTON, D. C.—Tarptautinio finansų b. vyrai tarėsi, kaip išrišti Britanijos dolerių krizę. Iš kairės į dešinę: Sir Oliver Franks, britų ambasadorius Jungtinėm Valstybėm; Sir Stafford Cripps, britų kancleris; Dean Acheson, Valstybės sekretorius; Earnest Beven, britų užsienio sekretorius; John W. Snyder, Izdo Sekretorius; Douglas Abbott, Kanados Finansų Ministeris; Lester Pearson, Kanados Užsienio Reikalų Ministeris; Hume Wrong, Kanados Ambasadorius Suv. Valstijom, Paul Hoffman, E. C. A. Administratorius.

leidžiama prezidentui pagal savo nuožiūra panaudoti Kinijos regione. Senatas taipgi numatė kad didesnį šios paskirtos sumos dalis būtų pradėta naudoti tik tada, kai Atlanto Gynimo Komitetas galutinai paruoš visą regiono gynimo planą. Pusė visų ginklų, kurie bus siunčiami į Europą, bus pervežta JAV laivais.

RUSIJA TURI ATOMO ENERGIJOS PASLAPTĮ?

Po praeitos savaitės gale padaryto prezidento Trumano pareiškimo, kad atitinkamais prietaisais susekta, jog neseniai Sovietų Rusija dariusi atominių medžiagų sprogdimus, apie tą dalyką, kaip apie tikrą faktą, pradėjo rašyti viso pasaulio spauda. Po šio fakto atidengimo prabilo ir Maskva, net parodydama tam tikrą pasididžiavimą. Maskvos žinių agentūra "Tass" pusiau oficialiu pranešimu išdidžiai skelbia, kad jau nuo 1947 metų Rusija turinti atimines energijos paslaptį. Ar taip ištikrųjų yra, kitas reikalas, bet "Tass" primena Sovietų užsienių reikalų ministerio Molotovo 1947 m. lapkričio mėn. pasakytus žodžius, kuriais jis išsireiškė, kad atomo energija nesanti jokia paslaptis, ir priduria: "Tas pasakymas reiškė, kad Sovietų Sąjunga jau buvo atidengusi atominės energijos paslaptį ir atominių ginklų turėjo savo rankose".

AUSTRIJA ANT KETURIŲ DIDŽIŲJŲ STALO

Pereitą savaitę Washingtone prasidėjo Keturių Didžiųjų konferencija, kurioje svarbiausiu dienotvarkės punktu eina Austrijos reikalai. Trys Didieji—JAV, Anglija ir Prancuzija—jau seniai yra tos nuomonės, kad okupaciją Austrijoje reikia baigti ir su ja būtina sudaryti taikos sutartį, bet Sovietų Rusija tam klausimui teigiamai išspręsti ligi šiol vis kludė. Diplomatiniuose sluoksniuose dar ir dabar tebesvyrauja pesimizmas, nes Sov. Rusija jau vien todėl, kad yra

šio "Tasso" pranešimo paskutiniai sakiniai labiausiai išidėmėtini. Jie skamba taip: "Pabrėžtinai nurodoma, kad Sovietų vyriausybė, nors savo krašte turi atominių ginklų, pasilieka prie savo ankstyvesnės laikysenos—visiško uždraudimo to atominio ginklo pavartojimo. Kas liečia atominių ginklų kontrolę, turi būti pasakyta, jog ta kontrolės komisija negali būti veiksminga tirti atominių ginklų gamybos vyksmo".

Sąryšy su paskelbimu, kad Sovietų Rusija jau turi atominės energijos paslaptį, Atstovų Rumuose kongresmanas Velde, kuris aukščiau buvo FBI agentas, tvirtinančiai pareiškė, kad Rusija nuo trijų iki penkių metų anksčiau sužinojo atomo energijos paslaptį tik todėl, kad JAV valdžia pakentė Baltųjų Rumų aplinkoje komunizmą. Jau anksčiau Velde esąs raginęs Kongresą prie "visuotinių saugumo priemonių". "Mes privalėjome apsisaugoti nuo visokių niekadėjų, kurie savo politinę karjerą

aštriame konflikte su Jugoslavija, nenorės šiuo metu savo karinių trupių atitraukti iš Austrijos. Kaip pranešama, vakariečiai Austrijos klausime prieš Sov. Rusiją yra nusistatę laikytis vieningai ir griežtai. Rusams busiškai priminta, kad dar 1943 metų, kada Austrija tebebuvo nacių rankose, visų keturių galybių buvę vieningai sutarta nelaikyti jos priešišku kraštu ir pasibaigus karui grąžinti jai pilną nepriklausomybę.

Šis "Tasso" pranešimo paskutiniai sakiniai labiausiai išidėmėtini. Jie skamba taip: "Pabrėžtinai nurodoma, kad Sovietų vyriausybė, nors savo krašte turi atominių ginklų, pasilieka prie savo ankstyvesnės laikysenos—visiško uždraudimo to atominio ginklo pavartojimo. Kas liečia atominių ginklų kontrolę, turi būti pasakyta, jog ta kontrolės komisija negali būti veiksminga tirti atominių ginklų gamybos vyksmo".

auksčiau vertina, negu mūsų tautinį saugumą", pareiškė atstovas Velde. Vienoje radio kalboje senatorius O'Connor reikalavo paskelbti įstatymą, kuris neleistų "raudonesiems", po "diplomatinę ar pusiau diplomatinę skraistę" įvažiuoti į Suvienytas Valstijas. Kita proga senatorius O'Connor dėl įvažiuojančių į šį kraštą šimtų komunistų vadų pareiškė: "Tai yra vadovaujančios jėgos ir smegenys šiame krašte varomo pragaištingo darbo, tai komunistų penktosios kolonos generolai".

Išvadoje galėtume pasakyti kad jau šaukštai po pietų. Jei taip yra, kaip skelbiama, atseit, jei Sovietų Sąjunga jau tikrai turi atominės energijos paslaptį, tai visokie komentaramai bei aiškinimai nebeturi reikšmės. Savo laiku neapsaugojus paslapčių, dabar tas neatradusis Amerikai gali labai brangiai kaštuoti.

Rimas Rašimas LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

Sovietų Manevrai Baltijos Juroje

Bernas. (Welt). Baltijos juroje, tarp Gotlando, Bornholmo ir Pomeranijos kranto, šiuo metu vyksta patys didžiausieji sovietų istorijoje aviacijos ir laivyno manevrai,— praneša šveicarų laikraštis "Der Bund". Dieną ir naktį jūros ir oro patruliai akylai saugo šio "magiškojo trikampio" ribas, kad j raudonojo laivyno manevrų sritį nepatektų joks praeilaitis. Vien iš Klaipėdos yra išplaukę 60 greitlaivių rytinei ir pietinei Baltijos jūros dalims užblokuoti. Iš Wismaro ir Warnemundės apsaugai išsiųsta 80 laivų.

Manevrai vyksta trikampio viduje. Pirmą kartą, po 10 metų trukusios stovybos, į jurą išplaukęs ir didžiausias sovietų kovos laivas Baltijos juroje—"Sovietskij Sojuz" (40,000 to). Pastebėtas ir kitas tokio pat dydžio laivas. Laivai apginkluoti moderniausiais ginklais. Jie turi po du įrengimus "skraidančiosios bomboms" ir iš tolo varuojamiems sviediniams išmesti bei po radaro bokštą. Jų greitis—30 jurnylių.

Taip pat bandomas naujas povandeninių laivų tipas—pagerintieji vokiečių "Schnorchel XXI", kurie serijomis gaminami lenkų ir rusų okupuotose Baltijos jūros pakrantėse.

Nepripažįsta Vilniaus Lietuvai

Emigracinės JAV įstaigos Vakarų Vokietijoje reikalauja iš Lietuvos Respublikos piliečių, gimusių buvusioje lenkų okupuotoje Lietuvoje dalyje, savo gimimo vietovių pavadinimus rašyti lenkiškai, pažymint, kad jos yra Lenkijoje, pavyzdžiui: Wilno - Poland, Troški - Poland, Sejny - Poland ir t. t. Kadangi JAV administracinės įstaigos tautybę supranta ne nacionaline prasme, bet ją nustato pagal gimimo vietovę, tuo pačiu ir tikriausius lietuvius pavėčia ne tikai Lenkijos piliečiams, bet drauge padaro juos ir lenkais.

Stalinas Apdovanojo Savo Budelius

New York (LAIC)—Rugpjūčio 25 d. laidoje Sovietų kompartijos organas "Pravda" paskelbė MGB ir MVD čekistų "apdovanojimo" sąrašus. Stalino budeliai apdovantoti ordinais už sekmingą vyriausybės pavestų darbų atlikimą—ty. už jų vykdomas skerdynes ir trėmimą.

Tarpe 75 budelių figuruoja du "lietuviai" gen. majoras Juozas "Bartašūnas" (maskolius su prisiasvinta pavarde) ir pulk. leit. Leonardas Martavičius. "Latviais" vadinami gen. maj. Augusts Eglitis, pulk. Janis Vevers, maj. Sujan, pulk. Nikolais Plataris, kpt. Peter Reinholdt, kpt. Vints Tutins, ir kpt. Jekabs Šalms,—taigi, latviai perupino keturis syk daugiau nei lietuviai "deržimordų" ir skerdikų. Estais vadinami gen. Maj. Boris Kumm, gen. maj. Aleksandr Reesev, pulk. Dimitry Taevere.

VAKARŲ Berlyno spauda praneša, kad Rytų Vokietijoje Sovietų Rusija suradusi naujas urano kasyklas. Prie urano rudos kasimo darbų čia dirbsią Sovietų inžinierių priežiūroje per tukstantis vokiečių darbininkų.

PH COMPANY
Naujas Columbia ir Kompanijų
Jau galima gauti...
Edward Yank...
278 MILLBURN

AMERIKOS LIETUVIS

American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Subscription: in U.S. \$3.00 In Foreign Countries \$4.00
Year Subscription \$5.00 Two Years Subscription \$6.00
Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Advertising rates on application
Single Copies 6 cents

ISTORIJA TIKRAI ŽYGIUOJA

metus. Aišku, amerikoniai per tą laiką pėsti nepasiliko ir dar toliau į atominę ateitį nužygiavo. Jei rusai vis keturiais metais amerikony užpakalyje tyso, tai mūsų greičių gadyneje, tas reikš, kas buvo Petro Didžiojo laikais, kada Rusija vis buvo pusė šimto, jei ne šimta metų, Europos užpakalyje.

Labai ir labai abejotina, bėgu diktatūros slėgiami bei vergijos sąlygose gyvenanti rusai kada nors pasiivys laisvus amerikonus. Vergai, tiesa, gali gaminti laisvųjų išrastus įrankius bei daiktus, bet tik laisvi žmonės gali naujus išradimus daryti, ar senus tinkamai tobulinti.

Jei UNO organizacijoj, tarptautinė plotme, Amerika ir Sovietija nesutars dėl tinkamo budo atominę energiją gerovės tikslams vartoti, aišku, įvyks baisus lenktyniavimas, kurį taip pat, aišku, laimės laisvi ir turtingi amerikoniai, padėdami laisvų anglų bei kanadiečių. Amerika visados turės geresnius bei tobulesnius atominius ginklus. Juk net dabar rusams padėjo pavogti ar prisikalbinti vokiečių mokslininkai. Vakary Vokietijos Frankfurto mieste net juokiamasi, kad buvęs Berlyne atominį mokslų Kaizerio Wilhelmo institutas dabar esąs už Uralų. Frankfurte pasilikę vokiečiai mokslininkai sako: viena, tie vokiečių mokslininkai ne kokie buvo, antra, patys rusai netoli atominuose moksluose nušokė.

Kaip amerikoniai patyrė už geležinės uždangos įvykusį atominį sprogamą? Čia vėl pasibrėžia Amerikos didžioji pažanga technikoje. Amerikoniai turi "Geigerio skaitykliu" ("Grigo akis") vadinamą įrankį, kuris tuoj jau suseka ir suskaito atominį sprogamą. Atgarsiai ties Bikini, Pacifiko juroj, 1946 metais padaryto sproginimo, atėjo į Kaliforniją (4,000 mylių) į dešimtį dienų. Vėlesnių sproginimų (1948 metais, ties Eniwetok) atgarsiai, nors nepasiekė, nėra abejojimo, dar greičiau buvo susekti ir pasverti. Tokiu būdu, Sovietija savo bandymų negalėjo nuo amerikony nuslėpti.

Kai puslankiniai igija civilizuotų žmonių ginklų, šiems, aišku, yra ko nerimauti. Panašiu būdu juk žuvo išdidį senovėje Romėnų imperija, kuri priėmė savo legionus ir savus ginklus pramokė vartoti puslankines germanų tautes.

Tačiau, Amerikos užsienio politikos pagrindai, turbut, pasiliks tie patys. Pripažįstant teisėtus Sovietijos reikalus, ir čia su ja kooperuojant kiek Maskva duodasi, Amerikai privalu medžiaginiai ir moraliai paremti visą tautas, norinčias demokratiniais principais tvarkytis ir gintis nuo diktatorinio imperializmo užmačių. Čia įeina ir nepriklausomos Lietuvos gynimo reikalas. Amerikai privalu netik didinti, bet tobulinti atominių ginklų gamybą ir mokėjimą vartoti, iki bus sukurta tinkama tarptautinė organizacija atominę energiją kontroliuoti.

VISIEMS A.L.T. DIREKTORIAMS, SKYRIAMS IR DRAUGIJŲ KOMITETAMS PRANEŠIMAS ALT. Memorandumas Valst. Departamentui

Iš Lietuvos pasiekia vis baisesnės žinios apie okupacinę valdžios vykdomus Lietuvos gyventojų išvežimus ir naikinimą. Į šį reikalą jau nekartą buvo atkreiptas įvairiomis progomis JAV Vyriausybės dėmesys, bet ji vis dar ligi šiol nesiryžta viešai pasmerkti tokio Sovietų okupanto elgesio.

Mums, Amerikos lietuviams, nelieka nieko kito, kaip toliau šį reikalą viešomai kelti, formuoti amerikoniškos visuomenės mums palankią opinią ir nuolat priminti bei reikalauti JAV Vyriausybės pavartoti visas priemones sustabdyti nekaltų žmonių naikinimą, kuris greisia visos tautos pražutimi.

Vadovaudamasis šiais samprotavimais, ALT Vykd. Komitetas delegavo pirmininką L. Šimutį ir sekretorių Dr. P. Grišaitį nusiųsti į Washingtoną ir įteikti memorandumą Valst. Departamentui. Jodu tai atliko rugpičio mėn. 12 dieną. Įteikiant ALT raštą, adresuotą Valstybės sekretoriui Dean Achesonui, buvo ir žodžiu paaiškinta apie pasibaigę Lietuvos padėtį bolševikų okupacijoje.

Memorandume nurodoma, kad rusų okupacinė valdžia jau įvykdė Lietuvoje septynis stambesnes genocido (tautų naikinimo) "operacijas": 1) 1941 met. birželio m. 14-21 d.d.; 2) 1945 m. rugpičio mėn.; 3) 1946 m. vasario 16 diena—Lietuvos Nepriklausomybės diena; 4) 1947 m. gruodžio 19 diena; 5) 1948 m. gegužės 22 d.; 6) 1949 m. kovo 24-27 d.d. ir 7) 1949 m. birželio mėnesį. Pati stambiausia masinė deportacija buvo atlikta 1948 m. gegužės 22 diena, kai per vieną naktį ginkluoti MGD-MVD (rusų policijos) daliniai ištrėmė daugiau kaip 100 tūkstančių nekaltų lietuvių. Bendras ištrėmtųjų skaičius siekia jau netoli vieno milijono, taigi beveik pusę Lietuvos Tautos jau yra pasmerkti žūtį Sibire ir kitose tolimosios Rusijos vietovėse. Kaip liudytojais praneša, kiekvienas šių trėmimų buvo lydimas neapsakomų žiaurumų.

Nuo 1948 m. gegužės mėnesio rusai reikalauja, kad tremiamieji gyventojai pasirašytų pareiškimus, kad jie "savanoriškai" persikelia į Rusiją ieškoti "saugesnio" gyvenimo, "laisvo nuo banditų (suprask partizanų) teroro". Tie, kurie pasirašė tokius pareiškimus (tokių buvo mažuma), buvo apgyvendinti šeimomis tarp totorių ir kt. paljiginti laisvesnėse sąlygose. Atsisakiusieji pasirašyti yra pavieniui išblaškomi ir verčiami dirbti sunkius darbus kasyklose ir miškuose. Asmenys, laikomi "pavojingiausiais", yra siunčiami į tam tikras eksterminacijos (išnaikinimo) stovyklas šiaurėje. Yra žinomi trys atvejai, kada MVD kariai aplaistė stovyklas žibalu ir naktį jas padegė.

1945-1948 met. laikotarpyje pasilikusius krašte lietuviams buvo leidžiama pagelbėti maisto siuntiniais savo artimiesiems tremtyje. Bet nuo 1948 met. ši teikiama pagalba buvo labai apskinkinta, pagaliau ir patys ukinkinai, suvaryti į kolchozus, buvo paversti elgetomis ir nebeturėti ko siūsti.

Ištrėmtųjų lietuvių vieton atgabenami yra nauji kolonistai iš Rytu. Pirmiausia, matyt, strateginiais sumetimais buvo pašalinti iš Lietuvos ir Latvijos miestuose lietuvių šiuo metu besudaro vos 30% mažumą. Prieš 1948 met. "rinkimus" butolinti atominių ginklų gamybą ir mokėjimą vartoti, iki bus sukurta tinkama tarptautinė organizacija atominę energiją kontroliuoti.

Mūsų karo sekretorius Johnson gerai pasakė: "Amerika turi persvarą pasaulyje galią—visokias amunicijas gaminti. Gyvenimas mus verčia turėti tubulesnius ginklus, nes vyrų skaičiais mus kiti gali perviršyti. Mūsų technika mums suteikė pergale praityje, suteiks ir ateityje". Vyt. Širvydas

TEBĖRA SU MUMIS

Jau suėjo pusė metų, kaip netikėtai, užbaigęs savo žemišką kelionę, Antanas Vanagaitis iškeliavo į šviesią dausų šalį. Tenai, kur nėra nei vargų nei rūpesčių. Ir iš kur nebėra sugrįžimo.

Bet ir šiandien vis dar gyvai skamba jo nuosirdūs krepimasis: "Sveikučiai". Vis dar tebeatomė jo tokią jautią šypseną. Jis vis pasilieka mūsų tarpe, vis tebėra su mumis. Savo dainomis, savo visuomenine veikla, savo lietuviybės rūpinimusi. Toks savas, iš mūsų tarpo neišbraukiamas Antanas Vanagaitis. Jau suėjo 25 metai nuo tos dienos, kai jis atvyko į Ameriką ir ėmė dirbuotis tarp mūsų. Jei likimas nebūtų kitaip lėmęs, tai šiandien galėtumėm švęsti kartu su juo tą sukaktį ir pasidžiaugti kartu su visais.

Šiuo metu mes galime džiaugtis Antano Vanagaitis mums paliktu lobiu. Jo muzikinėmis kompozicijomis, jo raštais, jo tebeskanbiančiom dainom. Jo įsteigiamas asmenims, kurie galėtų prie Kongreso kuo nors prisidėti. Jeigu galima, prašome išskirti tuos atsisaukimus viešose vietose — lietuvių svetainėse, klubuose, prie bažnyčių ir kitur. Kur tokių atsisaukimų nebūtų gauta ar jų truktų, prašome tuojau parodyti ALT Sekretoriatui. Jų bus pasiūsta daugiau.

Delegatų renkami į Kongresą tokia tvarka: Organizacijų centrai, iš kurių yra sudaryta Amerikos Lietuvių Taryba, siunčia po 4 atstovus; ALT skyrių ir draugijų komitetai kolonijose—po 4 atstovus; susivienijimų kuopos, draugijos, klubai ir kt. organizacijos — po 1 atstovą iki 50 narių, nuo kitų 50 narių ar jų didesnės dalies — po 1 papildomą atstovą; laikraščio redakcijos — po 1 atstovą.

Sis mūsų visų Kongresas turi tapti tikrai įspūdinga demonstracija prieš lietuvių tautos beatodairišką naikinimą. Lietuvių tauta turi būti išgelbėta. Įtempkime tad per šiuos du mėnesius visas savo jėgas, kad Kongresas būtų tikrai sėkmingas. Apie išrinktus atstovus bei paskirtas aukas prašome informuoti ALT Sekretoriatą.

ALT Sekretoriatas LIETUVIAI! SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

Amerikos Lietuvio Skaitytojų Žinias. Šiomis dienomis Amerikos Lietuvio Administracija išsiuntinėjo tiems savo skaitytojams paraginimus, kurių prenumerata už Amerikos Lietuvį jau seniai yra pasibaigus ir kviečia juos prie pirmos progos pasinaujinti. Kurie dabar pasinaujins Amerikos Lietuvio prenumeratą, gaus gražų 1940 metų Kalėdų Dovanoms Sieninį Kalendorių. Amerikos Lietuvio Administracijai tos žinios, apie užvilktų Amerikos Lietuvio prenumeratų pasinaujinimą būtina pageidaujamas, kad žinotumė, kiek tų Kalėdų dovanoms spausdinti kalendorių ir ant kiek užsakymas pateikti? Amerikos Lietuvio prenumerata \$3.00 metam; \$5.00 dviem metam. Su pagarba, Amerikos Lietuvio 14 Vernon Street Worcester, Mass.

Lietuvių Meno Pasaulis Worcesteryje

Aukščiausias išvaidinimas Parodai Remti Meno riai nuosirdžiai įjaukia via veikla Worcester vietinės visuomenės kreiptų į įvykstančių Lietuviškoji vietovė ir neraginama turėti Komitetui talkon.

Lietuviškosios visuomenės šiuo atkreipiamas dėmesys pas Meno Parodai Remti miteto narius Mrs. J. ir D. Peniką jau gaus Parodos įžangos biuleteno ir tris vertingas Judresnieji lietuvių paimti tų Parodos tikslumui.

Čia pat tenka pastebėti Parodos organizatorių kyryje meno Parodos rėtojų ir tris vertingas. Kas įsigys meno Parodos įžangos biuleteną iš šių dovanų:

- 1) Televizijos aparatą... 2) radio aparatą 200... 3) karo boną 100...

Medus Jau

Liudvikas Koncius, Abington, Mass. atvyko Amerikos Lietuvio biuleteno parduodant.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St. Worcester, Mass.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP

OF THE PUBLICATION... MARCH 3, 1933. Of Amerikos Lietuvio weekly at Worcester, Mass. her sal, 1949—State of Massachusetts, County of Worcester, Mass.

LEONAS ORENTAS

ROJUS

Komunistams okupavus Lietuvą, aš norėjau tapti komjaunuoliu

Žiaurūs Suiminėjimai Ir Nekaltų Žmonių Išvežimas Sibiran

Pradėjom kalbėti apie visokių niekus, o paskui užsimezgė ir įdomesnė kalba:

—Vyrų, žinot ką,—reikia areštuotus išvaduoti!

—Puiku! Bet kaip?

—O kad susiorganizuoti ir užpulti?!

—Nebūk durnas, broleli, jų čia daug yra.

—O jeigu susiorganizuotume koki 200—300 mokinių? Tiek patriotų tikrai rastume.

—Irgi nepasiektų! Ar matei, kiek rusų atvažiavo su sunkvežimiais? Jie turi ir šunis ir yra gerai ginkluoti.

—Bet mes imtume mėtyti su akmenimis.

—Pirmiau pats gautum geležies gabalą į kaktą iš šautuvo.

—Bet mes gal galim ką padaryti?

—Turiu planą!

—Na!

—Ir labai puikų!

—Tai sakyk!—pradėjom visi nerimauti. O plano sugalvotojas nusišypsojo, pažūrėjo į mus išdidžiai jau išsiskyręs pasigirdamas geru planu ir iš lėto pradėjo dėstyti:

—Nueisim į šitą mišką (už 10 mylių) ir lauksim traukinio važiuojant pro šalį. Vieni našaus mašinistą, tai traukinys sustos, o kiti šaudysim į sargybinius.

Sargybinius našausim; o jei ir ne, tai areštuoteji pabėgs pro duris. Ar ne puiku?

—Kvailas! O iš kur gausim šautuvų?

—Gausim ir juos.

—Iš kur?

—Labai lengvai! Gatvėse vaikščioja rusai. Susiorganizuosim grupelėmis ir vaikščiojantis rusus nuginkluosim.

—Tai kiek tu nuginkluosi: dešimt, dvyliką, o tai yra tik juokas prieš 200 kareivių.

—Juk rusai pavieniui be šautuvų vaikščioja, tik grupėmis eina su ginklais, o dešimt ar daugiau rusų nuginkluoti, kai gatvė pilna kareivių, milicininkų, NKVD—neįmanomas dalykas. Šį kartą kvailas tavo planas!

PHILADELPHIA, PA.

MOTERŲ BALSAI

Čia, Philadelphijoje, kiekvienas viengentis ir viengentė, esantieji nepavydoliai pripažindavo, kad iš moterų pusės kuo uoliausioji veikėja buvo, ne kas kita, bet p-lė Ona Unguraitė. Tačiau dabar ji vienai ricmonškiekių šeimai, tarp ko kito, ir taip parašė: „ypatingai dabartiniam mete, kuomet daug naujų jėgų atvyko į Philadelphiją ir užima senesniųjų vietas, kas yra labai gera ir pagirtina, tai aš tik džiaugiuosi, kad tik yra kam darbuotis...“ O dieną-kitą vėliau toji pati ricmonškiekių šeima gavo laišką iš Brooklyno nuo vienos naujakurės, ponios Jadvygos B., kuri, tarp kitko, ir taip rašo: „...“Mes gyvename visai neblogai. Dabar apsi gyvenome pas vieną poniją našlę, kuri mums išnuomavo savo du kambarius. Musų šeiminiškė ponija Norkienė yra nepaprastai gera. Labai pamilo mano vaikus ir labai mums rūpinasi, kaip tikra mama. Jos pirmas vyras buvo Ambrazaitis—gal jūs jį pažinojote. Mums pas ją gyventi labai gerai. Tik dabar jau toli gyvename nuo savo dėdės Ambraziejaus, nes esame kita miesto krašte. Kasdieną nueiti pas jį negaliu. Aš jį labai pamilau ir ilgai nematydama tiesiog pasiilgstu. Jis taip nuširdžiai mums rūpinasi. Bendrai, mes nesitikėjome, kad Amerikoje yra tiek daug gerų žmonių. XX.

Visi Žino, Kad Šiame Krašte Gyvenantiems

yra butina gerai mokėti anglų kalbą. Gerai kalba išmokstama tik iš gerų knygų. Suinteresuotiems pranešama, kad AMERIKOS LIETUVIS yra gavęs mažą kiekį.

Anglų Kalbos Gramatika Lietuviams

Autorius J. KUKANAUSA, 200 pusl.

Ši knyga paprastuose minkštuose apdaruose ir kaštuoja tik po 2 dol. (\$2.00) perkant vietoje, persiunčiant pasštu—\$2.25. Gavus pinigų tuojau knyga išsiunčiama.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street — Worcester, Mass.

—Ir koki mes durniukai, —vienas sušuko,—kalbam apie neįvykdomus dalykus! Geriau pakalbėkim, kaip patys išnešim savo kailį.

—Nuo ko?

—Nuo ruskių,—nuo ko, gikito! Ar jūs galvojat, kad jie moksleivius paliks ramybėje? Kareivius išleidžiant ir per vėlinės ruskiai tikriai pamatė, kad moksleiviai patriotai, myli savo itėvynę, visi geri katalikai, o tokius, broleli, nepadarys komunistais.

—Tai ką tu galvoji daryti?

—Reiktų nemiegoti namie, tai nerastų, kai atvažiuotų vežti, o rytojas dieną, sužinoję kad ieškojo, pranyktume visai iš Marijampolės.

—O kur miegot?

—Reikia vieniems su kitais susikeisti. Kai atvažiavę nerastai ir išvažiuos.

—O kaip bus, jei tą išveš, kuris tavo vietoj gulės?

—Tą neves, nes netiks pavardė.

—O jeigu išveš! Ne, aš nenoriu, kad už mane išvežtų mano draugą!! Geriau tegul mane veža!

Taip įsikarščioję kalbėjom, kad nė nepajutom prieinančių mūsų draugą, kuris buvo nuėjęs į stotį pasižiūrėti. Išgirdom tik staiga šalia rusiškai šuktelint:

—Rankas augštin!

Išsigandom baisesiais; o draugas juokiasi:

—Tai didvyriai, —norėję traukinį iš rusų atimti, rusų kareivius nuginkluoti, o dabar vieno šuktelėjimo išsigandot!..

—Tai tu taip seniai čia stovi, kad viską girdėjai?

—Aišku! O ką aš ten veiksiu taip ilgai? Sužinojau, ką norėjau, ir grįžtu.

—Ką gero girdėjai?

—Girdėjau tą patį, ką ir jūs, bet mačiau ir sužinojau daugiau.

—Sakyk neerzines!

—Kad jūs nei trupučio kantrybės neturit! Blogi iš jūsų didvyriai!

—Žinok, kad čia musų apie dvidešimt, tai nelaiyk ant juoko, nes neišneši sveiko kailio.

—Palaukit, turiu pasakoti iš eilės.

—Dėl musų—pradėk kad ir iš kito galo.

—Gerai. Nuo kito galo pradėdam pasakoti, reikia pirmiau sia pasakyti, kad jie jau sotūs ir atsigerę!

—Dėkui Dievui,—suminkštėjo ruskių širdys!

—Greičiau geležis pasidarys vandeniu, negu enkavedisto (NKVD) širdis suminkštės!

—Kaip tą suprast? Sakei, kad suimtieji pavalgę ir atsigerę?!

—Taigi, bet tas brangiai kainavo.

—Na!

—Per vieną pažįstamą komunistą žmonės pasiūlė sargybos viršininkui pinigų, tai jis sutiko paduoti valgyti ir gerti.

—O kiek jis paėmė už tai?

—Kas jį žino! Jis nesakė, kiek nori pinigų, tik liepė pirmiau atnešti, tai jis paskui pagalvos. Buvo labai didelė rizika, nes jis galėjo pasiimti pinigų ir nepriesti maisto; bet vistiek kehi susitarė pradėjo rinkti pinigų iš žmonių. Laimė, kad žmonės neišsiskirstė namo, kai išvarė iš geležinkelio stoties, o stoviniavo aplinkinėse gatvėse. Mokiniai ėjo rinkdami ir aiškino, kam tie pinigai reikalingi. Visi davė paskutinius rublius, sau nieko nepasilikdami, tai surinko kelis tukstančius. Pinigus atidavė tam komunistui, o jis perdavė sargybos viršininkui. Tada sargybos viršininkas liepė per 45 minutes sunėsti, ką žmonės nori paduoti. Buvo bėda, nes niekas neturėjo prieš savęs maisto. Laimė, kad du krautuvininkai sutiko duoti maistą skolon, tai prinešė labai daug duonos, mėsos, sviesto, obuolių. Po 45 minučių rusų sargybos viršininkas atsivedė kelis areštuotus ir liepė jiems paimti ir viską išdalyti po ly-

BALF-o Pirmininkas Kun. Dr. J. B. Končius šią vasarą aplankė lietuvius tremtinius, dirbančius pas fermerius Plattsburgo, N. Y., apylinkėse. Čia matome Dr. J. B. Končių kalbant su vienu naujakuriu.

giai į vagonus. Vandens davė taip pat atsinešti, tai areštuotieji atsigerė.

—Taj velniai—už dyką nieko nedaro! Ir kur jų širdys?

—Tu manai, kad komunistai turi širdį? Jei savo geriausią draugą, net tėvą ir motiną skundžia—atiduoda kankinimams arba išvežimui į Sibirą, tai apie jų širdį nė nekabėkim.

—Netrukdykit man pasakot su savo durnom kalbom, nes ruskius jau visi senai pažįstam ir apie jų žmoniškumą nėra nė kalbos. Geriau paklauskite apie tolimesnes derybas. Norėję žmonės išsiskirstė, kad leistų šeimas kartu vagonuose važiuoti, nes dabar jos išskirstytos tyčiom. Iš pradžių rusas nė nekabėjo, nes jam uždrausta, sakė, išleisti net iš vagono bent vieną žmogų, bet paskui paprasė už tai 10,000 rublių. Aišku, kad tiek pinigų greitu laiku nepadarysi, nes žmonės buvo jau paskutinius atidavę.

—Tai kodėl anksčiau nesitarė

su sargybos viršininku, kai kalbėjo dėl maisto padavimo?

—Jei tu su savo galva ten butum buvęs, tai gal butum ir padaręs! Kvailas! Žinai, kad po šitokių žiaurumų žmonės nežino, ką daryti. Džiaugėsi, kad gali paduoti maisto ir gerti. Kai paprasė rusų dviejų valandų laiko atnešti pinigų ir truputį nuleisti, tai tas apsisukęs nuėjo.

—G al sužinojai, kada išveža juos?

—Aišku, kad sužinojau! Nuėjau pas geležinkelietį, tai pasakė, jog įsakyta paduoti garvežį ir paliuosuti geležinkelį vienuoliktą valandą nakties, tai turbut tuomet ir išveš.

—Tai velniai! Veža naktį!

—Žinai, kad blogus darbus žmonės dirba naktį, tai ir jie taip pat turi daryti, nes bijo dienos šviesos.

—Žinot ką vyrai—einam pažiūrėti į stotį!

—I stotį neįeisim, nes neįleidžia, o čia bent atsiveiskinti pravažiuojant galėsime.

TUKSTANČIAI TRAUKĖ Į LIETUVĄ

Berlyno "Socialdemokrat" neseniai paskelbė str. apie Rytprusių gyventojų bėgimą į Lietuvą.

Laikraštis rašo:

"1946-47 m. Rytprusiųose likusiemis vokiečiams gyvenimas pasidarė neįmanomas. Besigelbėdami nuo bado mirties, tukstančiai žmonių traukė į Lietuvą. Daugiausiai tai buvo seniai, moterys ir vaikai. Dviese, trise, o kartais ir didesni grupėm jie traukė per sieną. Pirmiausiai jų kelias vedė į Klaipėdą, Kauną, Šiaulius, Panevėžį, o vėliau ir į Latviją—Liepojų, Mintajų ir Daugpili, net iki Estijos sienos. Ta pilka, apiplyusių ir elgetaujančių žmonių masė greit užpildė visą Lietuvą. Darbo jie negaudavo. Tik jaunesni slaptai dirbo ukininkams. Sovietai buvo oficialiai uždraudę vokiečiams duoti darbo ir juos šelpiti. Sovietų milicijai juos suėmus, bėgliams (ir moterims) buvo nukeriami plaukai, jie buvo keletą dienų laikomi areštiniėje be duonos, tik vandenį jiems pateikiant, ir po to gražinami atgal.

Lietuviai bėgliams padėjo, kuo galėjo. Davė jiems maisto, dažnai ir prieglobstį savo namuose nepaisydami, kad už tai grėšė 500 rublių bauda ir įtraukimas "į valstybės priešų" sąrašus.

Didesniuose miestuose ir traukiniuose milicija dažnai darė medžiokles. Jose paprastai dalyvaudavo tik rusai, nes lietuviams nebuvo pasitikima. Buvo atstikimimų, kad susekti vokiečiai buvo išmetami iš važiuojančių traukinių. Iš viso, vokiečių gyvenimas Lietuvoje buvo labai sunkus ir pilnas pavojų. Ilgiau kaip 5-6 savaites vienoje vietoje išgyventi buvo neįmanoma.

Ypatingai skaudus likimas buvo vaikų nuo 13 iki 16 metų amžiaus. Susibūrę į gaujas, jie

traukė ieškodami maisto. Jie virto piktadariais arba pateko į kalėjimus. Mažesni vaikai, nuo 3 iki 10 metų, pateko į sovietų vaikų namus. Tokių buvo tukstančiai. Lietuvoje atsiradus per daug tokių benamių, jie buvo priversti traukti toliau į šiaurę, į Latviją, kurios gyventojai, nepaisydami gresiančių bausmių, jiems davė maisto, pinigų ir netgi rubų. Ligonius slaugė slapta vietos gydytojai. Žinoma, daug mirė parkritę ant kelio ar slapstydamiesi miškuose.

Ar toks gyvenimas turi kokią nors prasmę—niekas nekalbia. Tikimasi naujo karo. Tik naujo karo viltis palaikė tuos šimtus tukstančių žmonių. O visur galima buvo pastebėti karštingą įstiprinimą statybų ir daug karo medžiaga pakrautų traukinių. Beveik kiekvienoje vietoje buvo kariuomenės daliniai, ypač daug tankų ir artilerijos. Visa Lietuva ir Latvija yra nusėta didesniais ir mažesniais aerodromais. Taip pat ir vietiniai gyventojai gyvena busimo karo viltimi, nes jau kiekvieną dieną į Sibirą važiuoja traukiniai su tremtiniais. Ukiniškai verčiami eiti į kolchosus. Miestuose siaučia suėmimai. Daug kas neišlaiko siaučiančio teroro ir jungiasi prie partizanų, kurie veda įnirtusią, bet beviltišką kovą su daug stipresne jėga. Lietuvių ir latvių partizanai globoja vokiečius ir net be galesio baudžia tuos, kurie juos išduoda rusams. Kai kurie vokiečiai stoji į partizanų dalinius, kurių eilėse kovoja daug jaunuolių ir moterų.

Kad tam "keliaivimui" padarius galą, 1949 m. žiemą ir pavasarį sovietai ypač ryžtingai juos medžiojo. Pagauti jaunesni vyrai ir moterys budavo siunčiami tiesiog į Sibirą. Taip buvo dar ir prieš du mėnesius. Taip vyksta ir dabar, nors sovietų atstovai turi drąsos kalbėti apie demokratiją ir žmonių teises".

Amerikos Lietuvio Spauštuvėje Atlieka

Visokius Spaudos Darbus

14 Vernon Street — Worcester, Mass.

Mokslininkų Kampe

KĄ RUSŲ A-BOMBA REIKŠKARĄ AR TAIKĄ?

Pasikalbėjimas su Dr. R. E. Lapp, Atominės Mokslininkų; tas pasikalbėjimas tilpo 29-lyje Digest šiųmetinėj laidoj.

Klausimas:—Ar jūs tikite, kad Rusija galų-gale visgi pasidarė bomba, Daktare Lapp—tai yra, ar ji negalėjo padaryti sprogimo kitokiu būdu

Atsakymas:—Taip, tai duosis matyti.

KL.—Ar tai reiškia, taipgi, kad ji turi bombą tokią, kurią galėtų išmesti iš orlaivio arba susprogdinti vietoje?

AT.—Atrodo, jei ji turi bombą ir gali ją susprogdinti, ji gali ją išmesti ir iš orlaivio. Jau negali būti abejonės apie tai.

KL.—Savo knygoje jūs rašėte, kad Rusija anksčiausia ką galės turėti A-bomb, tai bus 1952-raisiais metais. O ką jūs manote apie tai dabar?

AT.—Tai yra anksčiausia apie kiekį.

KL.—Kiekį?

AT.—Taip, taškas yra čia, jeigu jūs esat pasiryžęs ką nors vieną iš ko nors, jūs padarytumet skubiai. Svarbu yra Rusijai turėti pirmą bombą, bet pirmą bombą nėra taip svarbu, kaip kad žmonės mano. Jai yra daugiau svarbos turėti jų kiekį, kad ji galėtų paigūsti jas, kur reikia. Tas tai yra svarbiausias dalykas.

KL.—Ar jūs manote, kad ne dabar tuojau?

AT.—Aš nemanau, kad dabar tuojau būtų galima?

KL.—Kiek laiko užims iki koliai ruskiai turės pasigaminę tu bombų kiekiais?

AT.—Aš manau, kad laikas ištikrųjų yra kritiškas ir dabar tuojau nieko nebus, bet tačiau už poros metų nuo dabar.

KL.—Ir jūs sakote, kad dabartiniame "kritiškaime" momente Rusija bus pozicijoje daryti bombas kiekiais?

AT.—Taip.

KL.—Ir "kiekiais", kiek jų ten suskaičysite?

AT.—Jei jūs pasekate iš mano knygos, aš duosiu pavyzdį iš Dr. Oppenheimerio ištraukos, priešais Senato Komitetą...

KL.—Aš nekabėjau savaisiais kiekiais—aš atskliausiau apskaitliavimo sulig ruskių kiekį.

AT.—Taip, tačiau aš čia pravedu liniją.

KL.—Ar jūs manote, kad ji negali jas padaryti sparčiau, negu mes galime?

AT.—Aš tikrai žinau, kad ne.

KL.—Galimas daiktas, kad ji turės keletą bombų per kitus du metus?

AT.—Ne, aš taip nesakyčiau "keletą". Ne, ne. Mes ant kiekį vargiai sutiktumėm dėl to, kad po to visko mes kalbame apie ką-nors, ką rusai žino, o mes ne—tai ve kas yra. Fiziškai kalba apie dydžio užsakyimus, kurie skaitosi 10-tos pajėgos eksponentais. Aš manau, jeigu jie uraniumo turėtų—jie per du metus pasidarytų 100 bombų!

KL.—Šimtą bombų!

AT.—Taip.

KL.—Taip, žinoma kad taip, tą pakeis visą tarptautinę vaizdą, ar ne taip?

AT.—Taip atsiliks. Dabar mes tikrai turime lenktynių argumentavimą. Iki šioliai buvo vienpusiškos lenktynės. Dabar pasižymi kito asmens pasiūlimu. Aš manau, kad mes turim pažvelgti į tikslą, ir paklausti, todėl ruskiai nepaskelbė, jei įvykis yra surištas su teisybe. Atsiminkime, kad rusai visad bus paslaptinai kortų lošėj šiam įvyki.—Ir todėl jie dabar užtylejo. Jų strategija ir dabar yra, kad neskleisti gandy.—Atsargiai dabosis.

KL.—Kitais žodžiais, sakant, galimas dalykas, kad jie pasaulį bando ir dabar palikti abejonėje, kad ten pas juos įvyko?

AT.—Liekęs pasaulis gali labai lengvai likti abejonėje, iki kas nors tą rusų slepiamą įvykį kaip nors atidengs.

KL.—Turime liudijimus ir naujus pranešimus, kurie liudija apie naujovinius išradimus—garso seklius (detection), ypačingai seismografai ir kiti instrumentai. Ar jūs nemanote,

kad tais instrumentais ma pasitikėti?

AT.—Atsiverdant kokiomis aplinkybėmis minė bomba buvo surišta? Jūs gal atsimenate, kad turėjome Bekinį bangų buvo truputį skirtingai buvo skirtingesni, ir Valst. Bet, jei bomba punktuškai, tinkama kybėse—turi rodyti Ties jautrus instrumentai "detector" ir Kausinien, ma pasitikėti. Bet jį gios sargybos, tai yra tiškas klausimas.

KL.—Ką jūs manote, ar ruskiai mes juos pagerbi už tą išradimą?

AT.—Instrumentai, kurių pagalba bos sprogimo garų gistruoti gana atokiai.

KL.—Dabar tik lišimas, kodėl rusai pranešė pasauliui faktą, o gal jie ne tokie klausos instrumentai rastusi pasaulyje?

AT.—O, ne, ne, ne.

KL.—Klausykite, is visur skelbia, kad sos instrumentai mes sužinojome.

AT.—Klausykite, kvailiai, jūs žinote.

KL.—Bile įvykiu laiko žinias. Gal tas nepasirengę ar nias del ko kito, ar AT.—Galimas ruskiai gražiu būdu nori prigauti.

KL.—Klausykite, is visur skelbia, kad sos instrumentai mes sužinojome.

AT.—Klausykite, kvailiai, jūs žinote.

KL.—Bile įvykiu laiko žinias. Gal tas nepasirengę ar nias del ko kito, ar AT.—Galimas ruskiai gražiu būdu nori prigauti.

KL.—Klausykite, is visur skelbia, kad sos instrumentai mes sužinojome.

AT.—Klausykite, kvailiai, jūs žinote.

KL.—Bile įvykiu laiko žinias. Gal tas nepasirengę ar nias del ko kito, ar AT.—Galimas ruskiai gražiu būdu nori prigauti.

KL.—Klausykite, is visur skelbia, kad sos instrumentai mes sužinojome.

AT.—Klausykite, kvailiai, jūs žinote.

KL.—Bile įvykiu laiko žinias. Gal tas nepasirengę ar nias del ko kito, ar AT.—Galimas ruskiai gražiu būdu nori prigauti.

KL.—Klausykite, is visur skelbia, kad sos instrumentai mes sužinojome.

AT.—Klausykite, kvailiai, jūs žinote.

KL.—Bile įvykiu laiko žinias. Gal tas nepasirengę ar nias del ko kito, ar AT.—Galimas ruskiai gražiu būdu nori prigauti.

KL.—Klausykite, is visur skelbia, kad sos instrumentai mes sužinojome.

AT.—Klausykite, kvailiai, jūs žinote.

KL.—Bile įvykiu laiko žinias. Gal tas nepasirengę ar nias del ko kito, ar AT.—Galimas ruskiai gražiu būdu nori prigauti.

KL.—Klausykite, is visur skelbia, kad sos instrumentai mes sužinojome.

AT.—Klausykite, kvailiai, jūs žinote.

KL.—Bile įvykiu laiko žinias. Gal tas nepasirengę ar nias del ko kito, ar AT.—Galimas ruskiai gražiu būdu nori prigauti.

KL.—Klausykite, is visur skelbia, kad sos instrumentai mes sužinojome.

AT.—Klausykite, kvailiai, jūs žinote.

KL.—Bile įvykiu laiko žinias. Gal tas nepasirengę ar nias del ko kito, ar AT.—Galimas ruskiai gražiu būdu nori prigauti.

KL.—Klausykite, is visur skelbia, kad sos instrumentai mes sužinojome.

AT.—Klausykite, kvailiai, jūs žinote.

KL.—Bile įvykiu laiko žinias. Gal tas nepasirengę ar nias del ko kito, ar AT.—Galimas ruskiai gražiu būdu nori prigauti.

KL.—Klausykite, is visur skelbia, kad sos instrumentai mes sužinojome.

AT.—Klausykite, kvailiai, jūs žinote.

Visuotinas Amerikos Lietuvių Kongresas

Rikiuojami Referentai, Kalbėtojai, Artistai

Kol Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas Chicagoje baigia tvarkyti pačių mūsų Visuotinio Kongreso darbotvarkę, ALT sekretoriatas ir Kongreso Rengimo Komitetas ir įvairios komisijos energingai veda pasitarimus ir susirašinėjimus su jau pasirinktais referentais, kalbėtojais ir artistais. Kol kas, dar toli gražu nėra pilnai žinoma Kongreso "žvaigždžių" sudėtis. Tikimasi betgi, kad jau spalio 9 d. programa bus sudaryta.

Spalio 9 d. New Yorker Hotel patalpose, įvyks Liet. Tarybos šaukiamą draugijų atstovų konferencija, kurios tikslas bus sutelkti galimai glaudžiausią talpą Kongreso rengimo darbuose. ALT Vykdomojo Komiteto visi keturi nariai—pirm. Leonardas Šimutis, vice-pirm. adv. Antanas Olis, sekr. Dr. Pijus Grigaitis ir izd. Mikas Vaidyla—dalyvaus Konferencijoje. Greičiausiai tik po šios konferencijos bus paskelbta darbotvarkė ir pramogų programa.

Tuo tarpu, kvietimai įvairioms organizacijoms, kurių adresai yra žinomi, jau siunčtinėjami. Tikimasi, kad lapkričio 4-6 dd. New Yorker susi-

rinks apie tukstantis jaunosios ir senosios kartos veikėjų, draugijų atstovų, kurie nustatys gaires mūsų veiklai ir pasiskirs visais mums ir Lietuvai rūpimais klausimais. Iš kolonijų jau pradeda plaukti įvairūs sumanymai ir patarimai. Kelių stambių organizacijų centrai ruošiasi savo skyrius tiesioginiai paraginti dalyvauti šiame istoriniame sanbury, kovų, pasiryžimo ir protesto demonstracijoje, pinigines taikos Lietuvos kovai už laisvę ir nepriklausomybę organizavime.

BUS KELIOS ISKILMĖS IR PRAMOGOS

Viešbutis rezervavo mūsų Kongreso atstovams 700 kambarių, dvi didžiausias sales ir eilę kambarių komisijų nuožūrai—kur vyks registracija, bus rašomos rezoliucijos, vyks Kongreso komisijų pasitarimai.

Pirmos Kongreso darbų dienos vakare, lapkričio 4 d. tarp 5:30 ir 7:30 val. bus susipažinimo—priėmimo "valanda". Vėliau, ten pat vyks šokiai, kurių organizavimo našta prisimė jaunųjų komisija.

Antrąjį darbo dieną pasibaigus, lapkričio 5 d. vakare, bus didysis bankietas, kur kalbės aukšti mūsų krašto ir miesto pareigūnai bei patys atsakingiausi lietuviai veikėjai. Bilietų kaina \$6. asmeniui.

Trečios darbo dienos programą pertrauks susikaupimo valanda - katalikiškos pamaldos Sv. Patricijaus (St. Patrick) katedroje ir, galbūt, vienoje evangelikų bažnyčioje. Kongresą uždarius, lapkr. 6 d. vakare, bus koncertas ir literatūros meno vakaras, kame dalyvaus dainininkai, instrumentalistai, choras, ir 2-3 poetai—rašytojai. Iškilmių ir pramogų programa kol kas dar nėra galutinai suvartyta, betgi visos komisijos dirba, posėdžiauja, bilietus platina.

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. radio programą sek., spalio 2 d. per stotį WBMS, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val ryte bus sekantis:

- 1—Mickey Haberek orkestra.
- 2—Dainos.
- 3—Pasaka apie "Magdūtę".

Po programos prašome parašyti laišką ar atvirutę į stotį WBMS, Lithuanian Program 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirst, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Steponas Minkus

Palangos Trejos Devynerios

Yra augalinis sutaisymas, susideda grynai iš šaknelių, lapų, žiedų, sėklų ir žolių. Veikia ant kuno organų taip, kad pavartojus ją tulą laiką žmogus gauna naujų spėkų ir energijos. Kiekvienas kas tik nori būti visados sveikas, turėtų vartoti TREJANKĄ. Nes tai geriausias vaistas nuo dispepsijos, vidurių užkietėjimo, nerviško, stoko apetito, širdies supykimo, pilvo sugedimo, reumatizmo, neuralgijos, kosulio, gerklių skaudėjimo, karščiavimo, krupo, blogo upo, abelno nusilpimo, inkstų ir kepenų ligos.

Palangos Trejos Devynerios parduoda po \$1.00, su prisuitimu — \$1.10. Siųsdami užsakymus, adresuokite:

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Išveža Pelenus

Lietuviai išveža pelenus, liekanas, ir šiaip įvairius daiktus. Geras patarnavimas tame darbe. Teraukitės del kainos ir pasitarimo pas:

ALBERTA SMOLSKI
118 Sterling St., Tel. 2-4883
Worcester, Mass.

BUY A BAG of BULBS

7 BULBS FOR \$1.08 (Tax included)

HANDY TO BUY
HANDY TO CARRY

- 4—60 WATT BULBS
- 2—100 WATT BULBS
- 1—150 WATT BULB

Worcester County Electric Co.
11 Foster St. Worcester, Mass.

DVI PARODOS KONGRESO PROGA

Kongreso atstovai turės progą aplankyti net dvi lietuvių tautodailės parodas.

Broadway ir 44 gatvės kampė, New York Hall of Science patalpose vyks Lietuvos dailininkų darbų paroda, kuri atsidarė spalio 20 d. ir užtruks bent vieną mėnesį.

71 Army, Park Ave. ir 34 Street, lapkričio 7d. prasidės Tarptautinė Paroda, kurią kasmet organizuoja Tarptautinis Moterų Komitetas. Čia New Yorko Lietuvių Tarybos Moterų Komitetas išstatys lietuvių tautodailės, liaudies dirbinių ir literatūros pavyzdžius.

Labdaringos Dr-jos Šokiai

Labdaringa draugija rengia šokius, šeštadienio vakare, spalio 1, Maironio parke, Shrewsbury, Mass. Vakarelis prasidės 6:30 valandą vakare ir bus paskutinis šio sezono parengimas. Šokiui griež Julė Sinkevičiūtė ir Veteranų Bugnų orkestras, pasižymėjęs Naujoji Anglijoje.

Ponios E. Kupstienė, M. Ulevičienė, E. Thompson, T. Abravinskas, O. Matrick ir kitos darbuosis prieš svečių vaišinimo. Rengėjai deda visas jėgas, kad nieko netrukų, jei kurie ir atsilankytų vėliau.

Nuoširdžiai kviečiam visus, ypač narius atsilankyti skaitlingai ir paremti Labdaringos Draugijos veikimą, skyių praleisdami laiką linksmai pamiršite kasdieninius vargus ir bėdas. Petras Milius, pirm.

Visi Važiuojam! Pikniką

Spalio 2 d. Worcesterio Moterų Klubas rengia šaunų pikniką Babrausko paviljone, Leicester, Mass. Bus graži programa iš dainų ir muzikos. Įvairūs valgiai, kaip grybai, kugelis ir dešros, taipgi puikus gėrimai visus patenkins. Šeiminkės jau iš anksto darbuojasi dėl šio pikniko.

Piknikas prasidės 1 val. po pietų. J. N. Nevis

SANDAROS PIKNIKAS

Sandaros 16-ji kuopa, turėjusi savo sėkmingą pikniką š. m. rugpjūčio 21 d. Babrausko paviljone, Leicester, Mass., spalio 2 d. ir vėl toje pačioje vietoje rengia antrą pikniką. Šį pikniką ruošia kartu su Moterų Klubu, kurio choras išpildys įdomią dainų programą.

Visi yra įsitikinę, kad šių abiejų samburių piknikas bus tikrai įdomus, todėl visi Worcesteriečiai ir apylinkių lietuviai gausiai jame dalyvaus.

Dr. Vinco Osmanskio Pagerbimas

Lietuvių Karo Veteranų organizacija rengia nepaprastą vakarėlį trečiadienio vakare, spalio 26, Lietuvių Ukėsų Klubu svetainėje. Vakarelio tikslas yra pagerbti Dr. Vinco Osmanską, kurs yra vyriausias futbolo mokytojas "coach" Sv. Kryžiaus kolegijoje.

Bus užkandžiai, judomieji paveikslai ir garsūs sportininkai kalbės laike vakarėlio.

Rengimo komisijon įeina skaitantieji: Antanas Dailys, Albert Yodzonis, Vitty Mattus ir Juozas Jurges.

Veteranai laikys savo mėnesinį susirinkimą spalio 5, 1949, 8-tą val. vakare, savo centre, 156 Green gatvės. Visi lietuvių veteranai kviečiami atsilankyti į susirinkimą ir prisirašyti.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkuojame Michael J. Vyšniauskui, 77 North St., Worcester, už siuntinius, parupinimą dokumentų atvykti į U.S.A. ir jo ypatingas pastangas, ieškant mums darbo ir buto. Ši mūsų padėka priklauso jam tuo labiau, kad jis visą tai padarė nebudamas giminė, nei pažįstamas—susirūšome pripuolamai laiškais.

Taippat dėkuojame vienu ar kitu budu mums padėjusiems: Onai Vyšniauskienei (Michael J. Vyšniausko motinai) ir Benignai Kaminskienei, 85 North St., Worcester.

Pr. ir St. Staneliai ir O. Karickienė

Du Kambariai

Nuo pirmo spalio bus tušti du kambariai—su šiluma ir su rakandais. Kreipkitės vakarais, telefonuokite 5-6592.

LIETUVIAI! SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI!

Lietuviškas Pasilinksminimas Su šokiais

Š. m. spalio (Oct.) 1 d. Worcesterio BALF'o skyrius kartu su Tremtiniais Remti Dr-ją ruošia lietuvišką pasilinksminimą su šokiais, kas įvyks Lietuvių Klubu vasarnamy—Bangalov.

Spalio 1 d. yra šeštadienis, tad visiems bus patogų atvykti į šį pasilinksminimą. Čia bus dainos, šokiai ir juokai. Vietos naujajūriai žada mums parodyti, kokios budavo vakaruškos Lietuvoje. Bus ir gaivinančių gėrimų bei valgių.

Nuoširdžiai kviečiame visus į šį parengimą atsilankyti. Visas gautas iš šio parengimo pelnas skiriamas našlaičiams ir nelaimėn papuolusiems tremtiniais paremti. Čia bus paruoštos ir dovanos laimėjimams.

BALF'o Skyrius ir Tremt. Remti Komiteto Vardu—A. Kraučialis

PIKNIKAS

Įdomus Paskutinis Rudens Sezono Piknikas

— Įvyksta —

Sekmadieny, Spalių (October) 2-trą d., 1949 m.

tuojau po pietų

Jurgio Babrausko Pavilione

PRIE MANVILLE GATVĖS, LEICESTER, MASS.

Šį pikniką rengia Worcesterio Lietuvių Moterų Klubas su ALT Sandaros 16-ta Kuopa.

Moterų Klubu choras, vadovaujamas Marijonos Meškienės (Jablonskaitės), atliks gražių dainų programą. Šokiams gros žymus orkestras.

Gėrimų ir valgių, kaip kugelio, keptų žuvų, grybų ir kitų užkandžių, bus iki valios.

Visus Worcesterio ir apylinkių lietuvius maloniai kviečiame atsilankyti

BENDRASIS RENGIMO KOMITETAS

MATYKITE GERIAU SU TINKAMAIŠ AKINIAIS IŠ THE EYEGLASS SHOP

10 Millbury Gatvės (Prie Kelley Aikštės) Receptai Ispildomi

Tel. Dial 3-8051 9:30 to 6:00 P.M. Akiniai Daromi ir Taisomi

VAL J. WADOWSKI, Optikas

25 Metų Patyrimo—Patenkinamas Gwarantuotas

Know the Score

SAVE A PAYMENT OR MORE

Automobile Financing
Worcester County Trust Company

RADIO ŽINIOS

Liet. Radio Korp. metinis "Piknikas Po Stogu" ir Šurum-Burum įvyks ateinančioj nedėlioj Octoberio 2-raj didžiulei Brockton Fair Grounds Exposition Hall, Brocktone.

Tai bus paskutinis šios vasaros didelis suvažiavimas, kuriame visi suvažiavę jauni ir senesni kartu galės pasilinksinti, nes programos yra įvairios, kaip tai, Worcesterio Lietuvių Bugnų ir Trimitų korpusas (Worcester Drum Corps) vadovaujant gražuolei, Drum Majorretts Julia Sinkavičiutei (Miss Lithuania of N. E.) of 1949); šokių kontestai su graziom dovanom kontestų

laimėtojam. Ši populiaru MICKER REK orkestra naujo ir nematytuose piknikuose tyinės mėgėjų Apart šio viso, mas 8 puikių laimėtojų ir 8 žangų Susirinkim vis kartą šią vasarą Lietuvių Radio nika Po Stogu Burum" šį sekma 2. Brockton Fair Brocktone.

Worcesterio Drumaršuos po Mėtavių apgyventas dalyvavimą pakt

Tremtinių Susirinkimas

Visi Worcesteriečiai ir apylinkėse gyvenę lietuviai tremtiniai kviečiami į svarbų visuotiną susirinkimą, kuris įvyks š. m. spalio 2 d., sekmadienį, 18 val. Sv. Kazimiero parapijos salėje—po bažnyčios.

Susirinkime bus aptariami labai svarbūs klausimai, kaip štai: 1) savų įstatų svarstymas, 2) anglų kalbos kursų organizavimas, 3) pradž. mokyklon lituanistikos pamokų įvedimas, 4) tremtinių registracija ir 5) kiti aktualūs reikalai.

Šiame susirinkime kiekvieno tremtinio dalyvavimas yra jo paties svarbus interesas.

Komitetas

PARDAVIMUI

Siuvėjos siuvimo mašina su motoru; Westinghouse elektrinis pečiukas su stalu; 3 šmotų galiono setas—veik naujas, kaina prieinama; Persian kailinis ploščius; audeklinis ploščius, 38 mios. Del smulkmeniškų informacijų malonėkite kreiptis: 440 Stafford St., Leicester, Mass. arba rašykite sekanciu adresu—P. O. Box 1122, Worcester, Mass.

PRANEŠIMAS

Pranešama, kad Dr. Anthony Arent, M. D. Lietuviai Gydytojas Vidujinių Ligų Specialistas Atidaro Savo Kabineta Priima Pacientus Pagal Susitarimą Park Bldg.—507 Main St. Kambarys 304 Telefonas 7-2173 Worcester 8, Mass. (29-32)

Carroll Funeral Home

PETER F. CARROLL, Savininkas
Koplyčia — 3 Winthrop Gatvės, Worcester
Vienintėlis Lietuviai Balzamuotojas Worcesterio
Tels.: 4-6757 — 6-7297

AITES
Rimas
TETU F
inti krec
sugel
camus m
udai. Sta
del išaiš
ja jau tu
ji pala
cialiai p
komuni
tatai pad
jokios I
os iš kitų
pusės.
VIETU
slavija, k
tik kaip
slavų tau
Jugoslavi
Rusijos
prieš J
džiulei
suprantar
neabejoti
resų Tolin
se, tol Eur
šėdrijs suk
ARSALAS
išiaisi įvairi
ms ir šiuo
nus mane
Tito su
ruomenės
tuose ma
avo.
EHRENB
jurnalis
"Raudon
savaitės
savo išv
ysis kara
bosias vie
"busias
eriką". I
išsireiški
senia
Maskvos li
yra toks
ir iš Ph
Maskvos".
KOMUNIST
nas "Pra
liu 2 d. ve
parasė M.
oja, kad p
as, pask
jų bombų
ijoje, n
ro baimės
tarpu So
minės ene
turinti
el to nebu
ojaus.
SOVIETU
"Izvestia
del pre
gimo saka
gala
ms imper
tuotis su a
pačių rat
džiugsm
visų tų,
kos".
RYSKIAI,
propag
vietų Ru
as ir amer
as imperia
nuoširdus
perializma
gaus pasai
džiujimai
reklam
"atomin
žu nesu
oniskaja.